

Osallisuus, laatu ja kansanvalta

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio
(@tommilaitio)

Etelä-Savon osallisuusseminaari
11.2.2021

Helsinki

Osallisuus...

- ...on tapa parantaa palvelujen laatua ja tehokkuutta.
- ...on asukkaille, yhteisöille ja yrityksille.
- ...on tapa vahvistaa paikallisyhteisöä.
- ...on tapa vahvistaa luottamusta edustukselliseen demokratiaan.
- ...on kaupungeissa aina ristiriitoja.
- ...ei ole sama kuin ”mitä sinä haluat”.

Hyvä elämä on mahdollisuutta käyttää taitojaan oman yhteisönsä hyväksi ja elää elämää, jota itsellä on syytä arvostaa.

Ihmiset eivät toimi mekaanisesti. Yhteiskunta ei toimi kuin kone. Koneita toimivimmat soveltuvimmat löytyvät luonnosta. Puutarha kuvaa hyvinvoinnin syntyä paremmin kuin liukuhihna. Kasvien — eli meidän — hyvinvointi syntyy monista asioista.

Puutarhurit ymmärtävät, mitkä kasvit menestyvät missä olosuhteissa. He ovat erikoistuneet eri asioihin. Osa hoitaa varjoon tai huonompaan maaperään jäsmeitä kasveja. Osa on erikoistunut tuholaisten torjuntaan.

Puutarhurit ovat yhteiskunnallisia yrityksiä. Luonnonvarojen kulutus, ikääntyminen, elämäntapasairaudet, ruuhkat, syrjäytyminen, kallis asuminen ja toimettomat ihmiset ovat ihmiskuntaa vaivaavia häijyjä ongelmia, joiden ratkaisulle on kyseistä kaikkia puutarhoissa.

Puutarhurit ymmärtävät, mitkä kasvit menestyvät missä olosuhteissa. He ovat erikoistuneet eri asioihin. Osa hoitaa varjoon tai huonompaan maaperään jäsmeitä kasveja. Osa on erikoistunut tuholaisten torjuntaan.

Sade ja aurinko kuvaavat pääomia, kuten rahaa, toimintakykyä, luontoa ja oppimista. Vesijärjestelmä puhdistaa ja haihduttaa vettä. Aurinon avulla kasvit tuottavat pääomista hedelmiä. Samalla tavalla ihmiset uudentavat, rikastavat ja pitävät pääomia kiertossa.

Koska sade ja päivänpaista on sätumanvaraista, on puutarhassamme kastelu- ja lannoitusjärjestelmä.

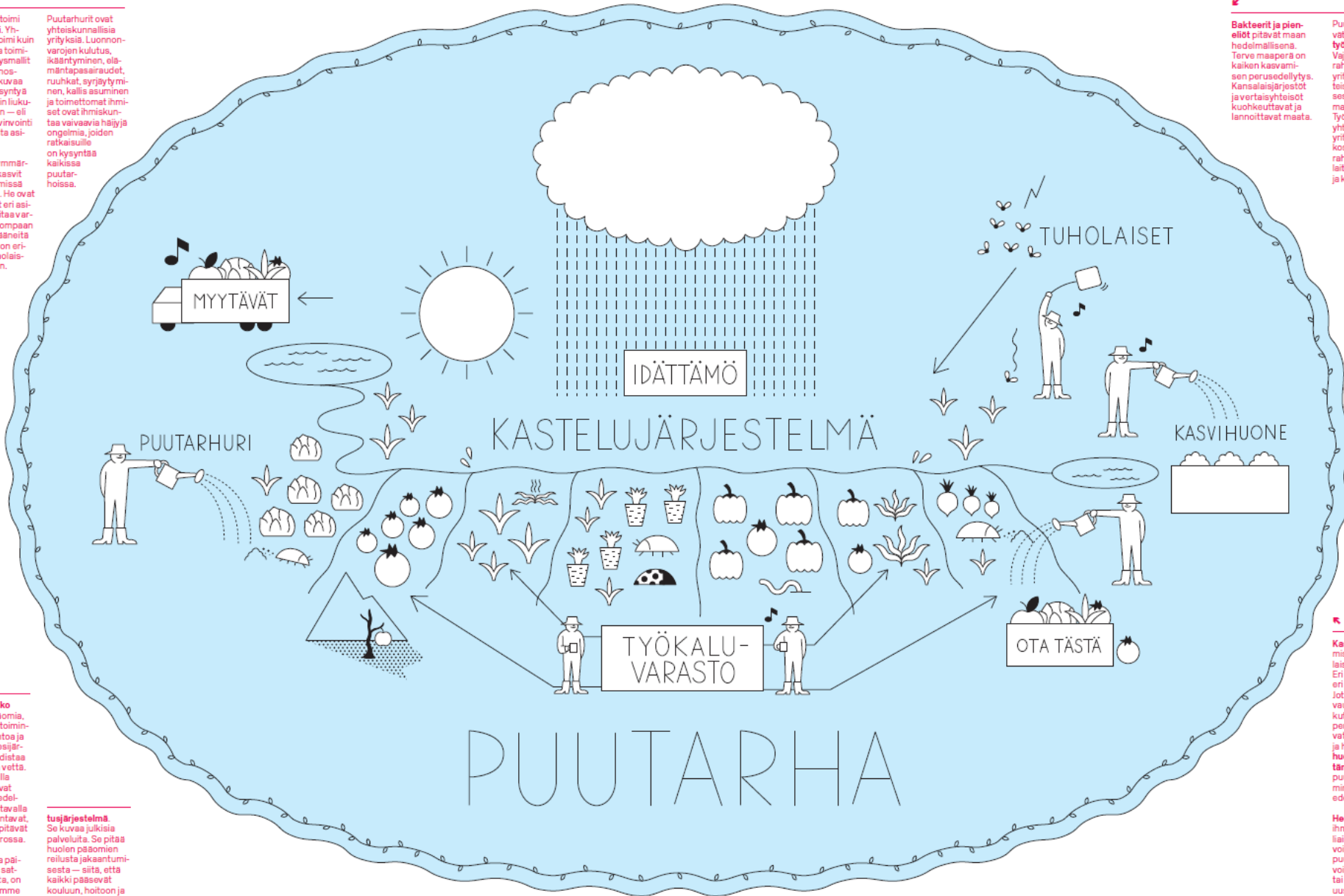
tusjärjestelmä. Se kuvaa julkisia palveluita. Se pitää huolen pääomien reilusta jakaantumisesta — siitä, että kaikki pääsevät kouluun, hoitoon ja eläkkeelle.

Bakteerit ja pieneliöt pitävät maan hedelmällisenä. Terve maaperä on kaiken kasvamisen perusedellytys. Kansalaisjärjestöt ja vertaisryhmät tukevat kasvatusta ja lannoitusta maasta.

Puutarhurit kohittävät uusivimpaimia työkalujavassa. Vajassa yrittäjä saa rahoitusta, oppii yrittämisestä, yhteiskunnasta ja itsestään, oppii tuntemaan toisia yrittäjiä. Työkaluvaja kuvaa yhteiskunnallisten yritysten tukiverkosta: hautomoja, rahastoja, tutkimuslaitoksia, verkostoja ja klustereita.

Kasvit kuvaavat ihmisiä, kasvilajit erilaisia ihmisryhmiä. Eri lajit menestyvät eri olosuhteissa. Jotkut kasvit ovat vaurioituneita, jotka vieraassa maaperässä. Ne vaativat erityishuomiota ja hoivaa. Kasvihuoneessa ja idättämössä voidaan puuttua rankaimmin menestymisen edellytyksiin.

Hedelmät ovat ihmisten toimeilaisuutta. Niitä voidaan käyttää puutarhassa hyvinvoinnin lisäämiseen tai myydä muulle uusien työkalujen ostamiseksi.

Lähde:
Demos Helsinki:
Parempi diili (2010)

(Tommi Laitio,
Roope Mokka, Outi
Kuittinen, Rami
Niemi)

Teimme osallisuuden periaatteet kaupunkilaisten kanssa.

1. Yksilöiden ja yhteisöjen osaaminen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen
  2. Omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen
  3. Yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet
- Helsingin kaupungin hallintosääntö

Osallisuus käytännössä

6 esimerkkiä

Paikallisylypeys: OmaStadi

Kaupunkilaiset ehdottavat ja äänestävät siitä, mihin kaupunki käyttää 8,8 milj. euroa.

Ideoi. Osallistu. Vaikutu.

Helsinki

OmaStadi.hel.fi

OmaStadi 2020
1463 IDEAA!

HKI YHTEINEN	404
ITÄINEN	189
ETELÄINEN	207
KAAKKOINEN	104
KESKINEN	146
KOILLINEN	142
LÄNTINEN	149
POHJOINEN	122

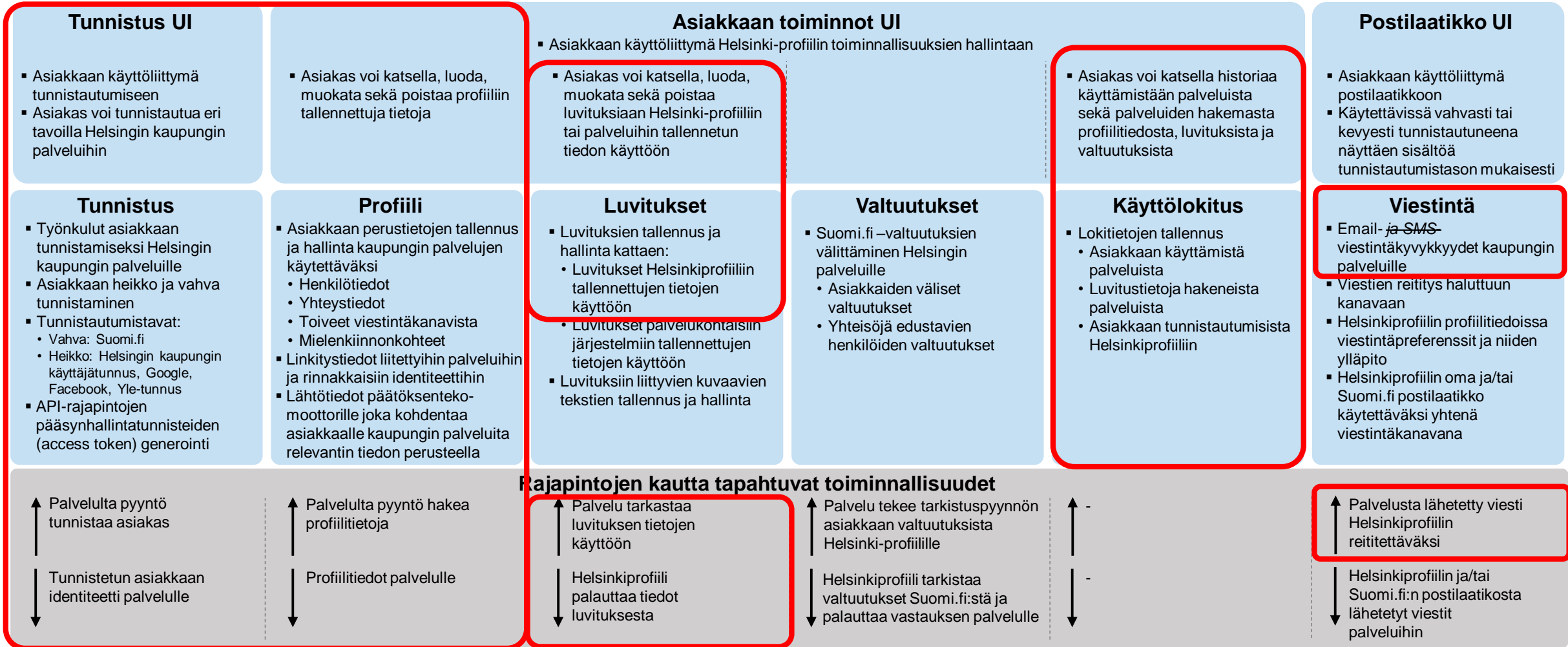
Yhdenvertaisuus: Job´d

1200 nuorelle ensimmäinen työkokemus, pääosin vanhusten apuna.

Helsinki

Tommi Laitio (@tommilaitio)

Omaehtoisuus: Helsinki-profiili

Helsingin kaupungin palvelut

Palvelukehitys: Kaupunkilaisprofiilit

Samassa profilissa voi olla sekä nykyisiä että potentiaalisia käyttäjiä

Välittäjät: Stadiluotsit

Kaupungin työntekijöitä, joiden tehtävä on edistää asukkaiden asioita.

Yhteistyö: Helsinki-apu

67 902 puhelua ja 3662 ruokakassia ikääntyneille koronakriisissä kaupungin, kirkon, yritysten ja järjestöjen yhteistyönä.

Jos jokainen käyttää yhteistä vain oman hyödyn lähtökohdista, syntyy yhteisöön tragedia eli resurssit loppuvat.

Ristiriidat ja erimielisyys kuuluvat kansanvaltaiseen järjestelmään.
Osallisuuden mittari on reilu prosessi ja kuulluksi tuleminen, ei samanmielisyys.